

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Юридичний факультет

Кафедра цивільного, трудового та господарського права

ВИБРАНІ РОЗДІЛИ ТРУДОВОГО ПРАВА

ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

спеціальність 242 «Туризм»

(Шифр за ОПІ ЗП 2.2.4.4в)

Дніпро – 2017 рік

Розроблено та внесено: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Розробник: доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права
Грабильнікова О.А.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 242
«Туризм»,
Протокол від «23» червня 2017 року №7

ВСТУП

Трудове право – це фундаментальна навчальна дисципліна, яка вивчається в юридичних вузах та є однією з найважливіших галузевих наук про право. Програма з дисципліни «Вибрані розділи трудового права» ґрунтується на структурі чинного трудового законодавства, враховує досягнення науки трудового права, але разом з тим побудована з врахуванням певно визначених навчально-методичних вимог, в яких знаходить своє відображення специфіка предмету вивчення. Оскільки кожні трудові правовідносини мають, як правило, в своїй основі певні економічні відносини, в більшості тем, які вивчаються, передбачається коротка характеристика тих економічних відносин, які закладено до фундаменту даного інституту. В програмі дотримуються методичні вимоги, згідно яких вивчення предмету повинно починатися з загальних понять та категорій і рухатися від загального до окремого – в даному випадку до конкретних інститутів трудового права.

Відповідно до зазначених основних вимог програма передбачає розподіл матеріалу, що підлягає вивченню, на дев'ятнадцять самостійних тем, кожна з яких містить за своїм змістом питання, необхідність вивчення яких диктується методичними міркуваннями, змістовністю науки трудового права та чинного трудового законодавства, існуючими міжпредметними зв'язками з суміжними галузями права – цивільним, земельним, підприємницьким, міжнародним, адміністративним, приватним, цивільним процесуальним тощо.

Мета дисципліни – досконале опанування студентами змістом трудово-правових інститутів загальної та особливої частини трудового права, глибоке засвоєння теоретичного матеріалу, усвідомлення безумовного виконання у майбутній практичній діяльності трудових законів. Навчити студентів чітко орієнтуватися в чинному трудовому законодавстві, тлумачити нормативно-правові акти та вміло застосовувати їх в реальних умовах своєї майбутньої професійної діяльності.

За підсумками вивчення вибіркової дисципліни «Вибрані розділи трудового права» студент повинен:

Знати:

- предмет та систему трудового права;
- джерела трудового права, юридичну природу його окремих інститутів;
- дію трудового законодавства у часі, просторі, за колом осіб;
- підстави виникнення трудових прав та обов'язків; межі здійснення трудових прав та способи їх захисту;
- суб'єкти та об'єкти трудових відносин; вплив часу на здійснення та захист трудових прав;
- підстави настання відповідальності за порушення трудового законодавства.

Уміти:

- орієнтуватися в чинному трудовому законодавстві;

- аналізувати юридичні факти, які є підставами встановлення трудових правовідносин;
- правильно застосовувати норми трудового права до конкретних життєвих ситуацій;
- складати проекти основних документів, пов'язаних із трудовими правовідносинами

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи трудового права

Тема 1

Поняття, предмет та значення трудового права.

Поняття трудового права як галузі права. Місце трудового права в системі права України. Предмет трудового права. Метод правового регулювання трудових відносин. Функції трудового права. Система трудового права.

Тема 2

Суб'єкти трудового права.

Поняття і класифікація суб'єктів трудового права і їх трудова правосуб'єктність. Громадяни (робітники та службовці) як суб'єкти трудового права. Підприємства, установи, організації як суб'єкти трудового права.

Змістовий модуль 2. Окремі інститути трудового права

Тема 3

Трудовий договір

Поняття трудового договору. Зміст трудового договору. Загальний порядок прийняття на роботу. Види трудових договорів. Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Загальні підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органа. Порядок звільнення працівників.

Тема 4

Робочий час і час відпочинку.

Поняття та види робочого часу. Правові нормативи робочого часу. Режим робочого часу. Види робочого тижня, робочої зміни і робочого дня. Поняття та види часу відпочинку. Відпустки та їх види. Порядок надання відпусток. Вихідні та святкові дні.

Тема 5

Оплата праці в Україні. Гарантії та компенсаційні виплати

Поняття оплати праці. Структура та функції заробітної плати. Організація оплати праці на підприємствах. Системи оплати праці. Порядок оплати

праці. Види преміювання працівників. Гарантійні виплати та доплати. Право робітника на оплату праці та його захист.

Тема 6

Трудова дисципліна

Поняття, зміст і методи забезпечення дисципліни праці. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Заохочення в трудовому праві. Поняття дисциплінарної відповідальності. Види дисциплінарної відповідальності робітників та службовців. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.

Тема 7

Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин

Поняття та загальна характеристика матеріальної відповідальності. Підстави та умови матеріальної відповідальності. Види матеріальної відповідальності працівників. Матеріальна відповідальність роботодавця за заподіяну шкоду працівнику. Порядок відшкодування шкоди.

Тема 8

Трудові спори. Нагляд та контроль за додержанням трудового законодавства

Трудові спори і порядок їх вирішення. Поняття, види та причини виникнення трудових спорів. Порядок вирішення трудових спорів у КТС. Розгляд трудових спорів у суді. Виконання рішень з трудових спорів. Порядок вирішення колективних трудових спорів. Право на страйк та його реалізація.

3. Рекомендована література

Базова

Конституція України, прийнята на V сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України, 1996, N 30, ст. 141. Законодавство України про працю: Нормативні акти /упорядник і науковий редактор В. Вакуленко. –К., 1999. – Т. 1–3.

Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами / За ред. В. М. Вакуленка, О. П. Товстенка. – К., 2000.

Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами /Упоряд. О.П. Товстенко; Наук. ред. Е. Ф. Демський. – К., 2000.

Кодекс законів про працю України: Офіц. видання. К.: 2001.

Основна

Беззуб Б. С., Міхатуліна О. М. Трудове право України: Опорний конспект лекцій.—К.:МАУП,2007.344 с.

Венедиктов В. С. Конспект лекций по трудовому праву Украины: Учеб. пособие для высших учебных заведений. – Харьков, 1998.

Відшкодування матеріальної та моральної шкоди: нормативні акти, роз'яснення, коментарі: станом на 1 січня 2001 р. / Уклад.: С. Е. Демський, В. С. Перепічай, В. А. Скоробагатько, М.І. Федішин; Відп. ред. П. І. Шевчук. – К., 2001.

Кодекс законів о труде Украины (Научно–практический комментарий). – Харьков, 2001.

Людина і праця: Довідник з правових питань / Уклад.: І. П. Козіцев, Л. А. Савенко. – К., 1997.

Прокопенко В. І. Трудове право України: Підруч. – Харків, 2014.

Наукоо–практичний коментар до законодавства України про працю. Київ – Севастополь, 2001.

Российское трудовое право: Учеб. для вузов / Под. ред. А.Д. Зайкина. – М., 1998.

Становлення і розвиток ділових і трудових правовідносин у сучасній Україні: Моногр. / Кол. авторів: Я. М. Шевченко, О. М. Молявко, Г.В. Єрьоменко та інші; Кер. авт. колективу, наук. ред. Я. М. Шевченко. – К., 2001.

Судові прецеденти щодо розгляду судами окремих категорій цивільних справ. – Харків, 2000.

Трудове право України: Збірник нормативно-правових актів / Упоряд. П. А. Бущяко, І.А. Ветухова. – Харків, 2001.

Трудове право України: Підруч. / За ред. Н. Б. Болотіної, Г. І. Чанишевої. – К., 2000.

Трудове право (Конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей Академії). Автор Т.А.Коляда. – Харків: ХНАМГ, 2013. -158 с.

Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгих, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.

Трудове право України: підручник/Ю.П.Дмитренко.— К.:ЮрінкомІнтер, 2009.—624с. Трудові спори: законодавство, коментар, судова практика / Упоряд. В. А. Скоробагатько, М. І. Федішин. – К., 2000.

Трудовое право в вопросах и ответах: Учеб.-справ. пособие / Под. ред. Жернакова. – Харьков, 2000.

Додаткова

Баклан О. Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // Право України. – 2000. – №10.

Бару М. И. Унификация и дифференциация норм трудового права //Советское государство и право. – 1971. – №10.

Болотіна Н. Право людини на соціальне забезпечення в Україні: проблеми, терміни і поняття // Право України. – 2001. – №8.

Венедиктов В. С. Про концепцію нового трудового кодексу України //Право України – 1992. – №8.

Ветухова І. Право матерів на поінформованість про умови праці //Право України. – 2000. – №8.

- Гавел О. Основні концептуальні підходи до визначення змісту трудового договору // Право України. – 2000. – №12.
- Гаврилук О. Сучасне втілення принципів трудового права // Право України. – 2001. – № 9.
- Головченко В., Грузова Л. Законодавство України про охорону здоров'я. Проблеми реформування й оновлення // Право України. – 2000. – №11.
- Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору //Право України. – 2000. – № 8.
- Ерёменко В. В. Трудовые правоотношения членов коллективных сельскохозяйственных предприятий крестьянских (фермерских) хозяйств //Предпринимательство, хозяйство и право. – 1997. – № 7.
- Жернаков В. Міжнародний аспект правового регулювання соціально-трудоових відносин // Право України. – 2001. – №4.
- Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. – 2000. – № 7. – С. 49.
- Жоравович Д. Вплив міжнародних норм про працю на вітчизняне трудове право // Право України. – 2001. – №3.
- Заржицький О. Соціальне партнерство у соціально-трудоових відносинах //Право України. – 2000. – № 11.
- Зуб И. В. Реформа трудового законодательства в условиях перехода к рыночной экономике // Сов. государство и право. – 1991.– №2.
- Зуб І. В., Стичинський Б. С., Грицяк І. А. Трудове право. – К., 1996.
- Іванова О. Релігійна організація як суб'єкт трудового права: захист прав її працівників // Право України – 2000. – №6.
- Іванов С.А. Кризи советского трудового права // Советское государство и право. 1990. – №7.
- Лаврінчук І. Процесуальне забезпечення трудових прав в Україні //Право України. – 2001. – № 1.
- Лилак Д. Колізії наукових поглядів на поняття «законодавство» і практичну необхідність його нормативної легалізації // Право України. – 2001. – № 8.
- Лифшиц Р.З. Трудовое законодательство: настоящее и будущее. – М., 1989.
- Лифшиц Р.З. Трудовое законодательство: поиск концепции // Советское государство и право. – 1990. – № 7.
- Луценко А. Контракт – нова модель регулювання трудових відносин //Право України. – 1992. – № 11.
- Маврин С.П. Принципы трудового права в условиях рыночной экономики //Правоведение. – 1992. – № 2.
- Малюта В. Вітчизняне законодавство про трудові відносини у спорті: його становлення, розвиток і вдосконалення // Право України. – 2000. – № 5.
- Маркіна Т. Юридичні умови визнання громадян безробітними //Право України. – 2000. – № 6.
- Мацюк А.Р. Трудовые правонарушения развитого социалистического общества. – К., 1984.
- Мацюк А.Р. Структура предмета советского трудового права //Советское государство и право. – 1979. – № 11.

- Неумивайченко Н. Припинення трудових правовідносин з державними службовцями // Право України – 2001 – № 4.
- Никитский В. И. Контракт в трудовом праве // Сов. государство и право. – 1991 – № 8.
- Орловский Ю. П. Контракт и его роль в возникновении и прекращении трудового правоотношения // Сов. государство и право. – 1991. – № 8.
- Пастухов В.П. Правові проблеми ринку праці в Україні // Право України. – 1996. – № 5.
- Пересунько В. Класифікація юридичних гарантій трудових прав громадян //Право України. – 2000. – № 2.
- Пилипенко П. Трудові відносини як предмет трудового права в Українській державі // Державність. – 1993. – № 3.
- Пилипенко П. Про концепцію трудового права в Україні // Право України. – 1993. – № 4.
- Пилипенко П. Способи укладання трудового договору // Право України. – 2001. – №4.
- Пилипенко П. Про участь профспілок в трудових правовідносинах у світлі Закону України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” //Право України. – 2001. – №9. – С. 81.
- Правове регулювання контрактної форми трудового договору / Авт.-уклад. А.С. Луценко. – Донецьк, 1999.
- Процевский А.И. Метод правового регулирования трудовых отношений. – М., 1972.
- Процевский А.И. Предмет советского трудового права. – М., 1979.
- Реус О. Особливості припинення трудових правовідносин з неповнолітніми // Право України. – 2001. – № 8.
- Солодовник Л. Роль юридичних фактів у динаміці правовідносин трудового права // Право України. – 2000. – № 7.
- Солодовник Л. Юридичні факти – підстави виникнення трудових правовідносин // Право України. – 2000. – № 1.
- Сыроватская Л.А. О предстоящей реформе трудового законодательства //Сов. государство и право. – 1991. – № 1.
- Суд. Зразки документів (Заяви, позовні заяви, скарги, клопотання): Практ. посіб. / Упоряд. І. А. Куян. – К., 1998.
- Стадник М. Розгляд колективних трудових спорів трудовими арбітражами //Рад, право. – 1991. – № 3.
- Стадник М. Правове регулювання розв’язання страйків // Право України. – 1992. – № 7.
- Тищенко О. Звільнення за аморальний проступок працівника, який виконує виховні функції: правові проблеми // Право України. – 2000. – С. 50.
- Фатуев А. А. Коллективы и личность в трудовых отношениях // Сов. государство и право. – 1990. – № 8.
- Фединак Л. Визнання іноземних судових рішень на території України: окремі питання // Право України. – 2000. – № 7.

Хуторян Н. М. Розвиток трудових правовідносин в умовах ринку //Право України. – 1992. – № 8.

Хуторян Н. М., Дріжчана С. В., Бабаскін А. Ю., Стадник М. П. Проблеми вдосконалення трудового законодавства на сучасному етапі //Правова держава. – Вип. 8. – К., 1997.

Чанишева Г. Теоретичні проблеми правового регулювання колективних трудових відносин в сучасних умовах // Право України. – 2000. – №8.

Чанишева Г. МОП: соціальні ініціативи у відповіді на глобалізацію //Право України. – 2001. – № 5.

Чернадчук В. До питання про поняття моральної шкоди // Право України. – 2001. – № 2.

Чижмар К Принцип рівності прав жінок і чоловіків у міжнародному праві //Право України – 2001. – № 3.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua

Єдиний державний реєстр судових рішень України - www.reyestr.court.gov.ua/

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>

Президент України <http://www.president.gov.ua>

1.